

ZAAI- EN BEHEER- INSTRUCTIE VOOR BOEREN

U STAAT AAN DE RAND een b(l)oeiend Fryslân

VOOR HET AANLEGGEN EN
BEHEREN VAN KRUIDENRIJKE
GRASLANDEN EN RANDEN
ZIJN MEERDERE OPTIES:

1 OPNIEUW INZAAIEN

2 DOORZAAIEN MET ZAAIMACHINE

DE MEEST SUCCESVOLLE
MANIER IS HET OPNIEUW
INZAAIEN VAN HET GRASLAND.

Extensief beheert kruidenrijk grasland levert een belangrijk biotoop voor insecten en weidevogels. Daarnaast hebben specifieke kruidensoorten, zoals klavers en smalle weegbree, een meerwaarde voor de agrarische bedrijfsvoering. Succesvolle ontwikkeling en instandhouding van kruidenrijk grasland is afhankelijk van verschillende factoren. Om de kans op succes te verhogen wordt bij voorkeur een perceel gekozen dat van nature al extensiever wordt beheerd en minder productief is. Zo is inzaai of doorzaai op intensievere percelen in perceelsranden vaak succesvoller dan volvelds. Bij hoge bemestings-giften en een hoge voorraad aan fosfaat en kali in bodem is de kans groot dat de kruiden weg geconcentreerd worden door grassen.

OPNIEUW INZAAIEN:

Wanneer een perceel opnieuw ingezaaid wordt, na (ondiep) ploegen of frezen, kan met het Grutsk+ weidevogelmengsel 0,4 ha extensief kruidenrijk grasland voor weidevogels worden gerealiseerd. De beste methode, voor de bodem, is om het perceel licht over de kop te halen met een overtopfrees en vervolgens het kruidenmengsel te zaaien (dit kan zonder vooraf het gras dood te spuiten). Na-eggen en eventueel rollen is aan te bevelen. Bij grotere oppervlaktes kan het mengsel worden bijgemengd met graszaad. Kies hierbij voor een mengsel met minder productieve grassen, bijvoorbeeld met een BG11 mengsel met meerdere grassoorten. Meng voor het inzaaien van 1 hectare 8 kg kruidenmengsel met 15 kg graszaad.

DOORZAAIEN MET ZAAIMACHINE:

Kruiden doorzaaien is veelal minder succesvol door de concurrentie met grassen in de bestaande zode. Zorg bij doorzaaien dat de zode vooraf open wordt gemaakt, door het vooraf kort te maaien en te wiedegegen of door het gebruik van een strokenfrees. Doorzaaien in een zo open mogelijk zode verhoogt namelijk de kans op succes.

ZAAITIJDS TIP:

Voor een zo goed mogelijk resultaat zaaien in de periode van halverwege augustus tot eind september. Zaaien in het voorjaar is vaak minder succesvol. Bij doorzaaien is de kans dat grassen de kiemende kruiden verstikken groter in het voorjaar. Ook is de kans op een droge periode in het voorjaar groter. Houd bij het inzaaimoment ook rekening met het weer, inzaai bij droge omstandigheden vertraagt de kieming en ontwikkeling. Houd rekening met de wettelijke voorwaarden voor het scheuren van grasland. Op klei en veengrond mag gras gescheurd worden tot 15 september, en op zandgrond tot 31 augustus

(zie www.rvo.nl/onderwerpen/mest/grasland-vernietigen)

HET BEHEER NA HET INZAAIEN

Het is van belang om de kruiden in het eerste jaar goed te laten ontwikkelen en hier het beheer op aan te passen. Kruiden gedijen het beste bij extensief beheer met een lage bemesting en lage maaifrequentie.

Maaaien

Stel de eerste maaisnede, bij voorkeur, uit tot na 15 juni. Kruiden krijgen dan de ruimte om te bloeien en zaad te zetten. Daarnaast help je met het uitstellen van de maaidatum de weidevogels, zij hebben dan voldoende tijd en rust om hun jongen groot te brengen. Kruidenrijke perceelsranden bieden dekking en voedsel voor kuikens en insecten.

Als in het eerste jaar na inzaai de grassen de overhand nemen en de kruiden verdringen, maai dan eerder om een zware maaisnede te voorkomen, en de vestiging van kruiden te bevorderen.

Weiden

De meeste kruiden kunnen niet goed tegen intensieve beweiding. Denk er bij het weiden om dat de beweiding-frequentie niet te hoog is, bij voorkeur een beweidsinterval van 4 weken, en zorg ervoor dat de kruiden niet te kort worden afgeweid (ca. 8-10 cm).

Op deze manier hebben de kruiden voldoende tijd om weer te herstellen. Bij voorkeur pas later in het seizoen weiden (>15 juni).

Bemesting

Gebruik bij voorkeur vaste mest (ca. 10 ton per ha), of maximaal 15 kuub drijfmest per ha na de eerste snede.

Gebruik geen kunstmest aangezien dit de natuurlijke stikstofbinding van klavers teniet doet. Stimuleer de ontwikkeling van de kruiden door voor de eerste snede niet te bemesten met drijfmest. Kruidenrijke perceelsranden worden bij voorkeur niet bemest, en pas na halverwege juni gemaaid.

Kruiden gedijen het beste bij een bodem pH van 5 of hoger. Bekijk het perceel bij een (te) lage pH.

Grutsk op ús Greidefûgels

www.grutskopusgreidefugels.nl